

SUMARI

<i>Nota del curador de l'edició</i>	13
<i>Abreviatures</i>	17
I. A LA MARCA DE BRETANYA (1079-1095)	
1. EL MIRATGE BRETÓ	19
Família i pàtria	19
El sobrenom <i>Abelard</i>	25
2. PRIMERS ESTUDIS	30
L'enciclopèdia de les set arts	30
De què sabia i de què no sabia	33
3. LA TEMPTACIÓ DIALÈCTICA	37
Boeci i la <i>logica vetus</i>	37
Porfiri i els universals	38
II. A L'ESCOLA DELS GRANS MESTRES (1095-1104)	
1. EL NOMINALISME	43
Roscelin, heretge de la dialèctica	43
A l'escola de Loches	49
2. EL REALISME	55
Guillem de Champeaux, columna dels doctors	55
A l'escola del claustre de Notre-Dame de París	58
III. EL CAVALLER DE LA DIALÈCTICA (1104-1114)	
1. ABELARD ALÇA BANDERA	61
Poderoses amistats	61
A Melun i a Corbeil. Retir a Le Pallet	63
Ensenyament de la dialèctica	64
Primers escrits	67
Nominalisme	69

2. RETORN A PARÍS	70
A l'escola de Saint-Victor	70
Desfeta de Guillem. Ensenyament a Notre-Dame	71
3. PROTECCIÓ DEL CANCELLER REIAL	74
Segona escola a Melun	74
Escola de Sainte-Geneviève. El Barri Llatí	74
Nova forma de <i>disputatio</i> . Anècdota de Gosví	75
Decisió d'estudiar teologia i ruptura amb Guillem	77
IV. DE LA DIALÈCTICA A LA TEOLOGIA (1114-1116)	
1. A L'ESCOLA DE LAON	81
Anselm, «mestre de mestres»	81
Mestre improvisat en Sagrades Escripures	83
Condeixebles i adversaris	86
2. TRIOMF A L'ESCOLA DE NOTRE-DAME	88
Mestre a l'escola del claustre de Notre-Dame	88
Anys de glòria	90
La <i>Dialectica</i> : de <i>glossator</i> a <i>auctor</i>	93
V. EL DIMONI MERIDIÀ (1116-1118)	
1. A L'ESCOLA D'OVIDI	99
Entre la supèrbia i la luxúria	99
Heloïsa	101
A casa de Fulbert	105
2. EL SEDUCTOR SEDUÏT	109
Amor triomfant	109
Poeta goliard	111
Passió tempestuosa dels amants	115
Naixença d'Astralabi	117
VI. MATRIMONI INFAUST (1118-1119)	
1. EL MATRIMONI	121
Remordiments i pors	121
Refús d'Heloïsa	124
Benedicció nupcial secreta	132
2. VENJANÇA DE FULBERT	135
3. PROFESSIÓ MONÀSTICA	137
Els fets i les idees	137
De Laon a Saint-Denis	141

VII. VIDA MONÀSTICA (1119-1122)

1. A SAINT-DENIS	143
Dificultats conventuals	143
La biblioteca de l'abadia	147
Crítica a la vida dels monjos	153
2. A MAISONCELLES	158
Represa de l'ensenyament	158
El tractat <i>Theologia summi boni</i>	161
Conflicte doctrinal amb Roscelin	165
3. EL CONCILI DE SOISSONS	170
Condemna	170
Reclusió a Saint-Médard	183
Retorn a Saint-Denis	186
Refugi a Saint-Ayoul de Provins	188
4. TEOLOGIA I LòGICA	190
Nou mètode teològic	190
Escrits sobre lògica	192
Palinòdia dionisiana	196

VIII. L'ERMITÀ DE QUINCEY (1122-1126)

1. SOLITUD EREMÍTICA	199
L'indret solitari	199
L'escola del Paràclit	202
2. LA CIÈNCIA TEOLÒGICA	205
<i>Sic et non</i>	205
<i>Theologia christiana</i>	210
<i>Theologia scholarium</i>	214
3. NOVA OFENSIVA CONTRA ABELARD	218
L'advocació del Paràclit	218
Antics rivals i «novells apòstols»	220
Retrospectiva	224

IX. ABAT DE SAINT-GILDAS DE RHUYS (1127-1136)

1. ALS CONFINS DE LA TERRA	227
En una terra bàrbara	227
Abat d'un monestir rebel	229
2. EL MONESTIR D'ARGENTEUIL	232
Heloïsa, priora	232
Dispersió de la comunitat	235

3. EL NOU PARÀCLIT	238
Visites d'Abelard	238
Butlla del papa Innocenci II	242
Controvèrsia sobre el <i>panem supersubstantialiem</i>	244
4. ELS DARRERS ANYS A SAINT-GILDAS	247
Noves acusacions	247
Lluites i temors	249
5. LITERATURA DEL DESESPER	252
Els <i>planctus</i>	252
La <i>Historia calamitatum</i>	255
X. RETROBAMENT DELS AMANTS	
1. RETROBAMENT EPISTOLAR	263
Debat entre el foc i l'aigua	263
Escriu l' enamorada	265
Respon l'asceta	273
2. L'ASPRE DIÀLEG	276
Exigències de l' <i>ars dictandi</i>	276
Plans i neguits	278
La <i>Confessio</i> d'Heloïsa	291
La pau del silenci	298
3. ENTRE L'AMOR I EL DOLOR	303
El nus de la tragèdia	303
Humanisme medieval	306
Composició i autenticitat de l'epistolari	307
XI. MESTRE ESPIRITUAL	
1. VIDA ASCÈTICA	315
Com un clau en treu un altre	315
Moral de la intenció	318
La regla del Paràclit	323
2. EXEGESI BÍBLICA	328
Exhortació a l'estudi	328
<i>Problemata Heloisae</i>	330
Lectura platònica de l' <i>Hexaemeron</i>	332
3. POESIA I PREDICACIÓ	334
Himnes	334
Sermons	338
Trets comuns de les obres espirituals	342

XII. REPRESA DE L'ENSENYAMENT (1136-1140)	
1. DE SAINT-GILDAS A SAINTE-GENEVIÈVE	345
Testimoni de Joan de Salisbury	345
Diatriba d'Hug d'Orleans	347
Els <i>cornificiani</i>	350
2. OBRES DE MADURESA	352
<i>Commentaria in Epistolam Pauli ad Romanos</i>	352
El llibre tercer de la <i>Theologia scholarium</i>	356
<i>Scito te ipsum</i>	357
Darrera edició de la <i>Dialectica</i>	360
3. INQUIETUDS I SOSPITES	362
Hug de Sant Víctor	362
Gualter de Mortagne	364
XIII. CONFLICTE AMB BERNAT DE CLARAVALL (1139-1140)	
1. ACUSACIONS D'HERETGIA	367
Denúncia de Guillem de Saint-Thierry	367
Resposta cautelosa de Bernat	372
Entrevistes d'Abelard amb Bernat	373
2. DEBAT DOCTRINAL	375
El <i>Tractatus</i> de Bernat	375
Intervenció d'Hug Metel	377
<i>Confessio fidei ad Heloisam</i> i <i>Apologia contra Bernardum</i>	379
Vuit lletres de Bernat	384
Intent frustrat de debat públic	393
3. CONDEMNNA D'ABELARD	397
El Concili de Sens	397
Les lletres trameses a Roma	408
Sentència papal	413
El seny de Pere de Cluny	419
La <i>Confessio fidei</i> « <i>universis</i> »	423
XIV. LA PAU DE CLUNY (1140-1142)	
1. ABELARD A CLUNY	431
L'acolliment de Pere el Venerable	431
El tell de Cluny	434
Vida estudiosa	435
2. DARRERES OBRES	437
<i>Carmen ad Astralabium</i>	437

<i>Collationes</i>	444
3. LA FI A SAINT-MARCEL	458
La mort	458
Sepultura al Paràclit	461
<i>Índex onomàstic</i>	465
<i>Mapa: de la Bretanya a la Borgonya</i>	473